

Formueparagraf. Jeg maa gentage, at jeg antager, at dette er Meningen, for ellers synes det mig ikke, at man ved den nye Regnskabsopstilling i Virkeligheden kommer synderlig videre end ved den gamle.

Men er min Opfattelse gaaende ud paa, at man fra Ministeriets Side betragter § 26 som en Formueparagraf og intet andet, rigtig, maa jeg paa den anden Side hævde, at saa er det i og for sig ganske ligegyldigt, om denne Paragraf viser Overskud, Underskud eller hvad som helst, idet det kun er Formuen, der her fremtræder paa forskellig Maade. Den kan fremtræde som Kassebeholdning, eller den kan fremtræde som Anlæg, men om den gør det ene eller det andet, er efter mit Skøn regnskabsmæssigt set ganske ligegyldigt. At det derimod vil faa sin Indflydelse paa Kassebeholdningen, om Formuen fremtræder i højere eller mindre Grad som Anlæg eller fremtræder i højere eller mindre Grad som Penge, er fornuftigvis lige til; men efter mine Begreber om Regnskab er det, alt taget i Betragtning, kun et Spørgsmaal af sekundær Betydning. Det er imidlertid min Opfattelse. Jeg tror, at specielt det ærede Medlem Hr. Rode er tilbøjelig til i højere Grad at hæfte sig ved Kassebeholdningen end ved Driften. Jeg maa altsaa hævde, at af disse to Ting er Driftsresultatet saa langt det vigtigere, fremfor om man i Kassebeholdningen har flere eller færre Millioner, hvis dette, at man har færre Millioner i Kassen, blot er en Følge af, at man har foretaget Anlæg, som kan forrente de Beløb, som er sat i dem.

Her kommer jeg til det Punkt, hvor jeg mener, at § 26 i sin nye Opstilling vil vise sig at svigte i høj Grad. Det ærede Medlem Hr. N. Neergaard har været inde paa dette Forhold, og jeg er ganske enig med ham i, at det kan ikke siges, at Sondringen mellem Formuegenstande og Drifts-genstande med Henblik paa, at Formuegenstandene kan give en passende Forrentning, er gennemført paa en saadan Maade, at man kan erklære sig tilfreds, naar blot der efter den nye Opstilling er Balance.

Som det var under den gamle Regnskabsform, saaledes er det naturligvis ogsaa under den nuværende: der er Udgifter, som man absolut maa have Lov til at betragte som Formueudgifter i den Forstand, at de kan give en fornøden Rente af de Penge, som sættes i de paagældende Anlæg. Og det er min Tro, at man maa have Lov til i alt Fald at henregne saadant et Anlæg som Lille Bælts Broen, naar det til sin Tid kommer, til Anlæg af den Art. Derimod

synes det mig givet, at der er mange andre Anlæg, med Hensyn til hvilke man ikke kan gøre det tilsvarende Synspunkt gældende. Tænker man saaledes f. Eks. paa Vestkysthavn anlægene eller tænker man navnlig paa rentefri Udlaan til Husmandsbrug eller snart sagt vistnok paa det meste af det, Staten sætter sine Penge i i Form af forøgede Værdier, saa befrygter jeg, at man maa sige, at disse Ting giver ikke Sandsynlighed for at kunne forrente med f. Eks. 5 pCt. den Kapital, der sættes i dem, hvilket svarer til den Udgift, Staten faktisk faar ved, at dens Pengebeholdning formindskes med det tilsvarende Beløb.

Jeg maa naturligvis erkende, at dette at gøre § 26 op efter denne Regel vil ikke være helt let, idet det jo vil bero ikke saa lidt paa et Skøn, hvad de paagældende Ting vil kunne kaste af sig i Retning af Overskud. Men jeg nærer ikke den mindste Tivl om, at skal der være en virkelig sund Driftsbalance, maa en Del af de Udgifter, som efter det nye Forslag opføres paa § 26, betragtes som reelle Driftsudgifter, idet de altsaa vil vise sig at være Udgifter, som ikke giver en passende Rente.

Til Betaling af denne Mindreindtægt, som man vil faa af Anlægene, i Forhold til hvad der vilde svare til en passende Forrentning af den Kapital, man har anbragt i dem, har man de 10 Mill. Kr.s Arveafgift; og ud fra de Betragtninger, jeg her har gjort gældende — bortset fra teoretiske Betragtninger, som efter mit Skøn ogsaa med ikke ringe Ret kan gøres gældende —, mener jeg, det har sin store Interesse at have disse 10 Mill. Kr. at tære paa, men jeg tror desvære, det vil vise sig at være for lidt at have.

At Regnskabet, saaledes som det er fremlagt, fremtræder paa den Maade, at Kassebeholdningen holdes nogenlunde uforandret fra det ene Aar til det andet, er efter mit Skøn, som jeg allerede har sagt, et Spørgsmaal af ikke afgørende Betydning, men at det selvfølgelig med de vanskelige Pengeforhold, vi har, er ganske ønskeligt, at man ikke bruger flere Penge, end man har, ej heller til at sætte i Formuegenstande, vil jeg ikke benægte. Hvis man ud fra denne Betragtning om for enhver Pris at holde Kassebeholdningen intakt, vilde sige, at fornuftig Pengeanbringelse i et eller andet Anlæg indlader vi os ikke paa, saa synes det mig, at man gik for vidt. Jeg har Indtrykket af, at den siddende Regering har lagt sig netop dette i ganske overordentlig høj Grad paa Sinde ikke at formindskes Kassebeholdningen, og jeg har Indtrykket af, at naar Regnskabet kan